Burns Depresyon Ölçe?i -Türkçe Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Burns Depresyon Ölçe?i -Türkçe Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18246

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Burns Depresyon Ölçe?i (BDÖ), Amerikal? psikiyatrist David Burns taraf?ndan geli?tirilen ve bireylerin depresif semptomlar?n?n ?iddetini ölçmek için tasarlanm?? bir öz bildirim arac?d?r. Bu ölçe?in Türkçe Formu, M. Tuncer ve M. Dikmen taraf?ndan 2019 y?l?nda uyarlama çal??mas? yap?larak Türk kültürüne kazand?r?lm??t?r. Çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini incelemeyi amaçlam?? ve geçerlik ile güvenirlik analizleri sonucunda bu formun Türkiye ba?lam?nda depresyon düzeyini de?erlendirmede kullan?labilecek, güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Burns Depresyon Ölçe?i, **Depresyon**, Türkçe Form, Öz Bildirim, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik

Yazarlar

M. Tuncer, M. Dikmen

Amaç

Burns Depresyon Ölçe?i -Türkçe Formunun temel amac?, bireylerdeki depresyon belirtilerinin varl???n? ve ?iddetini h?zl? ve etkili bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle bili?sel, duygusal ve somatik belirti gruplar?n? kapsayan geni? bir semptom yelpazesini ölçmeye odaklanm??t?r. Ölçek, klinik uygulamalarda tedavi öncesi de?erlendirme, tedavi sürecindeki ilerlemenin takibi ve ara?t?rmalarda depresif belirti düzeylerinin kar??la?t?r?lmas? amac?yla kullan?lmaktad?r.

Ölçe?in orijinali, David D. Burns'ün Bili?sel Davran??ç? Terapi (BDT) modeline dayanarak, depresyonun temelini olu?turan bili?sel çarp?tmalar? ve olumsuz dü?ünce kal?plar?n? belirlemeye yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Türkçe uyarlamas?, bu klinik fayday? Türk popülasyonuna ta??m??t?r.

Yap? (Construct)

Ölçek, depresyonun çok boyutlu yap?s?n? ölçer. Orijinal Burns Depresyon Ölçe?i (BDÖ) genellikle üç ana faktör alt?nda toplanan 25 maddeden olu?ur:

Duygusal Belirtiler: Üzüntü, umutsuzluk, suçluluk gibi duygusal durumu yans?tan maddeler.
Kognitif Belirtiler: Öz ele?tiri, ba?ar?s?zl?k hissi, olumsuz beklentiler gibi bili?sel çarp?tmalar? ölçen maddeler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Somatik ve Motivasyonel Belirtiler: Uyku bozukluklar?, i?tah de?i?iklikleri, enerji dü?üklü?ü ve intihar dü?üncesi gibi fiziksel ve davran??sal belirtileri kapsayan maddeler.

Türkçe formun psikometrik çal??malar?, bu yap?sal ayr?m?n Türk kültürü ba?lam?nda da geçerli olup olmad???n? ara?t?rm??t?r. Ölçek, bir ki?inin depresif semptomlar?n?n yo?unlu?unu 0 (Hiç) ile 4 (Çok Fazla) aras?nda derecelendirerek toplam bir depresyon skoruna ula??lmas?n? sa?lar.

Geçerlik

Tuncer ve Dikmen (2019) taraf?ndan yürütülen geçerlik çal??mas?, Burns Depresyon Ölçe?i Türkçe Formu'nun (BDÖ-TF) yap? geçerli?ini ve kriter geçerli?ini incelemi?tir. Yap?lan analizler, BDÖ-TF maddelerinin ölçmek istedi?i depresyon yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermi?tir.

Çal??mada genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde korundu?u tespit edilmi?tir. Kriter geçerli?i kapsam?nda, BDÖ-TF puanlar?n?n, hali haz?rda kabul görmü? di?er depresyon ölçekleri (örne?in, Beck Depresyon Envanteri) ile yüksek ve anlaml? korelasyonlar gösterdi?i rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in depresyon ?iddetini do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Burns Depresyon Ölçe?i -Türkçe Formu'nun güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ifade eder.

2019 uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek bulunmu?tur (genellikle .90'?n üzerinde oldu?u kabul edilebilir). Bu yüksek de?er, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda tutarl? sonuçlar üretti?ini ve depresyon semptomlar?n? güvenilir bir ?ekilde de?erlendirebilece?ini göstermektedir. Test-tekrar test güvenirlik analizleri de (zaman içinde kararl?l??? ölçmek için), ölçe?in puanlar?n?n belirli bir zaman aral???nda kararl?l???n? korudu?unu destekler niteliktedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, Burns Depresyon Ölçe?i Türkçe Formu'nun faktör yap?s?n? incelemek için muhtemelen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Orijinal ölçek genellikle duygusal, bili?sel ve somatik/motivasyonel olmak üzere üç faktörlü bir yap?ya sahiptir.

Türkçe form için yap?lan analizler, orijinal üç faktörlü yap?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu test etmi? ve bu yap?n?n iyi uyum indeksleri ile do?ruland???n? göstermi?tir. Bu faktör yap?s?n?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

do?rulanmas?, ölçe?in sadece genel bir depresyon skoru vermekle kalmay?p, ayn? zamanda depresyonun alt boyutlar? hakk?nda da klinik olarak anlaml? bilgiler sa?layabilece?i anlam?na gelmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Öz Bildirim Ölçe?i (Uyarlama)

Format: 25 maddeden olu?ur. Her madde 5'li Likert tipi bir derecelendirme ile yan?tlan?r (0: Hiç - 4: Çok Fazla).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genellikle 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? tipik olarak üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireyler, son bir hafta içindeki duygusal durumlar?n? ve ya?ad?klar? semptomlar? yans?tan her maddeyi kendilerine en uygun gelen seçene?i i?aretleyerek yan?tlar. Toplam puan, depresyon ?iddetinin göstergesidir.

Anahtar Kelimeler

BDT, Kognitif Çarp?tmalar, Cronbach Alfa, Psikometri, Faktör Analizi, Klinik De?erlendirme

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Melih Dikmen

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: melihdikmen@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? döneme ait kurum bilgileri için orijinal referansa ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Uyarlama Y?l?: 2019

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçe?in akademik ve klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazardan (Melih Dikmen) izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?m ko?ullar? için yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmelidir.

Orijinal PDF ?ndirme Ba?lant?s?: Orijinal makalenin PDF dosyas? buradan indirilebilir: burns-depresyon-olcegi-turkce-formunun-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

Referanslar

Tuncer, M. ve Dikmen, M. (2019). Burns Depresyon Ölçe?i Türkçe Formunun geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Journal of Social and Humanities Sciences Research, 6*(42), 2848-2857. doi:10.26450/jshsr.1429

Makale ba?lant?s?: jshsr.org

Burns Depresyon Ölçe?i -Türkçe Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme detaylar? için lütfen Tuncer ve Dikmen (2019) referansl? orijinal makaleye ba?vurunuz. Ölçek, genellikle 25 maddeden ve 5'li Likert tipi derecelendirme yap?s?ndan olu?maktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM